

מהלך חיים ורשימת פרסומים

(אב תשע"ט - אוגוסט 2019)

1. פרטים אישיים:

א. יליד ישראל (כ"א במנחם אב תש"ז, 7.8.47), נשוי + 5 ילדים.
ב. שירות בצה"ל: שירות סדיר בנח"ל במסגרת ישיבת הסדר (1965-1970); שירות מילואים כחייל בחטיבת ירושלים, כקצין תנאי שירות וכקצין משפטים בסנגוריה הצבאית (1970-1998).
ג. כתובת קבועה: רח' שי 10, ירושלים 97239 (טל: 02-5867825; 0544-586783);

Assaf31@hotmail.com

2. השכלה גבוהה:

א. 1970 - 1965 - ישיבת "כרם ביבנה".
ב. 1970 - 1974 - תואר ראשון (בהצטיינות), הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
ג. 1974 - 1975 - התמחות בעריכת דין (בית-המשפט העליון – השופט י" קיסטר ז"ל; פרקליטות מחוז ירושלים - פרקליט המחוז, עו"ד מיכה קירש).
ד. 1975 - 2009 חבר לשכת עורכי הדין.
ה. 1977 - תואר שני (בהצטיינות), החוג לתלמוד, האוניברסיטה העברית בירושלים.
ו. 1979 - תואר שלישי (בהצטיינות), הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים.

3. שירות במוסדות להשכלה גבוהה:

1971 - 1987 - חבר המכון לחקר המשפט העברי, הפקולטה למשפטים האוניברסיטה העברית
1972 - 1979 - עוזר הוראה, אסיסטנט, ומדריך, הפקולטה למשפטים, ירושלים.
1979 - 1983 - מרצה בפקולטה למשפטים.
1982 - סגן הממונה על המשמעת.
1980 - 1981 - מרצה בחוג לתלמוד, האוניברסיטה העברית.
1983 - 1989 - מרצה בכיר בפקולטה למשפטים, ירושלים
1983 - 1984 - חבר מחקר, אוניברסיטת הרווארד, קיימברידג', ארה"ב.
1984 - חבר ביה"ד למשמעת של הסגל האקדמי.
1986 - 2001 - חבר הוועד האקדמי של המכון לחקר המשפט העברי.
1989 - 1996 - פרופ' חבר בפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
1990 - 1996 - חבר ועדת הקודיפיקציה למשפט האזרחי.
1991 - 1993 - סגן דיקן הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים.

- 1992 - 1997 - מורה מן החוץ, הפקולטה למשפטים, המכללה למינהל.
- 1994 - 1996 - דיקן הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- 1994 - חבר הוועדה הציבורית בעניין ההתמחות לעריכת-דין.
- 1994 - חבר הוועדה האקדמית של The Jewish Law Association.
- 1994 - נתמנה לשבת בקתדרה במשפט השוואתי ע"ש הרכבי.
- 1994 - חבר המועצה האקדמית של "חברותא".
- 1995 - 2001 - חבר הוועדה האקדמית של מרכז סילברט.
- 1995 - 2001 - יו"ר הוועדה האקדמית, המכון לחקר המשפט העברי.
- 1996 - חבר הוועדה האקדמית של המרכז להוראת תרבות ישראל באוניברסיטות בעולם.
- 1996 - 2000 - נשיא כבוד של The Jewish Law Association.
- 1996 - 1999 - יו"ר ועדת הקבלה המרכזית של האוניברסיטה העברית בירושלים.
- 1996 - פרופ' מן המניין, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- 1996 - 2000 - אב בית-הדין לערעורים של הסגל האקדמי באוניברסיטה העברית בירושלים.
- 1997-1999 - חבר הוועד המנהל של המרכז הארצי לבחינות והערכה.
- 1997 ואילך - חבר נשיאות הכבוד של התנועה למען איכות השלטון בישראל.
- 1997-2007 - מרצה במכללה האקדמית למשפטים, רמת-גן.
- 1996 - 1998 - יו"ר חבר הנאמנים ויו"ר הוועד המנהל של המכללה למשפטים, רמת-גן.
- 1999 ואילך - חבר הוועדה לספרות מדעית שליד מוסד ביאליק.
- 1999 ואילך - חבר הוועדה למדעי היהדות שליד מוסד ביאליק.
- 1999 ואילך - חבר הקורטוריון של מוסד ביאליק.
- 1999 ואילך - חבר בוועדה להערכת עבודות ב-Memorial Foundation for Jewish Culture.
- 2000 - 2004 - הממונה על התביעה של הסגל האקדמי, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- 2001-2004 - ראש המכון לחקר המשפט העברי, הפקולטה למשפטים, ירושלים.
- 2002-2009 - חבר וועדת המינויים העליונה, האוניברסיטה העברית.
- 2002-2004 - חבר 'הסנט הקטן', האוניברסיטה העברית.
- 2005 - חבר ועדת חיפוש לרקטור, האוניברסיטה העברית.
- 2005 ואילך - חבר הוועדה להכנת הצעת חוקה מטעם המכון לאסטרטגיה ציונית.
- 2006 - מ"מ ראש המכון למחקרי חקיקה ע"ש הארי סאקר, הפקולטה למשפטים.
- 2006-2011 - סגן יו"ר ועדת הערעורים למשמעת של הסטודנטים, האוניברסיטה העברית.
- 2007 ואילך - מרצה במכללת שערי משפט, הוד השרון.
- 2007 ואילך - חבר המועצה האקדמית של הקונגרס העולמי הט"ו למדעי היהדות.
- 2008 ואילך - חבר ועדת המינויים למשרות המקנות קביעות.
- 2009 - יו"ר הוועדה האקדמית, מכון הארי סאקר, הפקולטה למשפטים, ירושלים.
- 2009 - חבר הסנט, האוניברסיטה העברית.
- 2011 - חבר הוועדה להענקת פרס ישראל במשפטים, תשע"א.
- 2011.10.1-1.4 - ראש המכון למשפט עברי.
- 2011-2012 - חבר במרכז "תקוה", ביה"ס למשפטים באוניברסיטת ניו-יורק.
- 2014-2015 - אב בית הדין למשמעת של הסגל האקדמי

2015-2016 - חוקר אורח בבית הספר למשפטים באוניברסיטת ניו יורק – NYU

2016 – פרישה לגמלאות.

2017 – תובע סגל

2018-2019 – אב ביה"ד למשמעת של הסגל האקדמי

4. שונות

א. פרסים

1973 - פרס וובר (משפטים)

1975 - פרס אמיתי (תלמוד)

1975 - פרס אורבך (תלמוד)

1977 - פרס הרצוג (משפטים)

1980 - פרס וורבורג (מדעי הרוח)

1981 - פרס זילברג (משפטים)

1983 - פרס שנרך (משפטים)

1986 - פרס דוכן (משפטים)

1989 - פרס רוזנטל (תלמוד)

2011 – פרס א.מ.ת. במשפט עברי

2019 – אות יקיר המשפט העברי של לשכת עוה"ד

ב. חבר מערכת

1971 - 1975 - "משפטים" (1974/6 - סגן עורך).

1979 - 1983 - "דעות".

1982 - השנתון למשפט עברי (2001 – 2003, עורך; 2007-2009, עורך משותף).

1993-2012 – עורך Jewish Law Annual.

2000-2004 - מערכת 'שנה בשנה'.

ב. רשימת פרסומים

1. **עבודת הדוקטור:** "קם ליה בדרבה מיניה - אין אדם מת ומשלים", בהדרכת פרופ' מנחם אלון.

העבודה אושרה בשנת 1979 בהצטיינות.

2. ספרים

- I. אסמכתא – חיוב וקניין במשפט העברי, הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס וספריית המשפט העברי, ירושלים תשמ"ח (452 עמ').
- II. עובד וקבלן - בין קניין לבין התחייבות, המכון למחקרי חקיקה, הפקולטה למשפטים, 1993 (145 עמ'). (ביקורת: פי לרנר, עו"דכ, תשנ"ה; א' הכהן, מדעי היהדות ל"ה [תשנ"ה], עמ' 145-141).
- III. משפט ופעולה, לקסיקון למונחי חיוב וקניין (ומשמעותו של הפועל העברי), מוסד ביאליק והמכון לחקר המשפט העברי, תשס"ב (272 עמ').
- IV. מדרש שמואל, מהדורה מדעית ופירוש, מכון שכטר, ירושלים תשס"ט (566 עמ').
- V. החיוב ושעבודי הנכסים - בין קניין לבין בטוחה, המכון למחקרי חקיקה והמכון למשפט עברי, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית, ירושלים תשע"ח (342 עמ').
- VI. ההלכה – על דעת המקום או על דעת הקהל, מוסד ביאליק, ירושלים תשע"ט (600 עמ').
- VII. פירוש לחוק הערבות תשכ"ז-1965, מכון הארי סאקר, הפקולטה למשפטים בירושלים - בהכנה

3. מאמרים

1. "היסוד העיוני של התנאי במשפט העברי", משפטים ד (1973), עמ' 636-652.
2. "מנהג מבטל הלכה", סיני פו (1980), עמ' 8-13.
3. "לענין לישראל אחרינא של הגאונים לסוגיית 'הבא לי גיטי'", תרביץ מח (תשל"ח-תשל"ט), עמ' 363-356.
4. "מיתה לזה ותשלומים לזה", שנתון המשפט העברי ו-ז (תשל"ט-תש"מ), עמ' 203-243.
5. "האין אדם מת ומשלם: (לשאלת מקורה של הילכת 'קם ליה בדרכה מיניה')", שנתון המשפט העברי ח (תשמ"א), עמ' 153-243.
6. "מחקרים ומקורות"; דעות מח (תש"מ), עמ' 204-209 (ביקורת).
7. "לענין 'זכר'='הזכיר'", תרביץ נא (תשמ"ב), עמ' 659-661.
8. "על כמה לשונות משותפים ופירושים", תרביץ נא (תשמ"ב), עמ' 399-419.
9. "סדרת מחקרים וסקירות במשפט העברי", דעות מט (תשמ"ב), עמ' 288-293 (ביקורת).
10. "The Rules Governing Conflict of Laws between a Jew and a Gentile according to Maimonides", *Mélanges Prevost*, Paris 1982, pp. 79-189.
11. "על דייני ישראל ועל אומנות הדרשה", סיני מח (תשמ"ד), עמ' עא-עח.
12. "מנוסחאות הגאונים ומפירושיהם", ספר היובל לכבוד הרב י"ד סולוביצ'יק, ירושלים - ניו-יורק תשמ"ד, עמ' תתל-תתתנה.
13. "מתנה לחוד' - בין קניין לבין התחייבות", דני ישראל יב (תשמ"ד), עמ' קכה-קנה.
14. "מעמדה המשפטי של ספרות השאלות והתשובות", שנתון המשפט העברי ט-י (תשמ"ב-ג), עמ' 265-300 (= *Authority*), in: *The Legal Status of the Responsa Literature*, in: *Authority, Process and Method, Studies in Jewish Law* (H. Ben-Menahem, N. Hecht, eds.), Harwood Academic Publishers 1998, pp. 59-100.

15. "גנב שבא במחתרת", תרביץ נד (תשמ"ה), עמ' 205-215.
16. "דורשין במעשה בראשית", מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ג (תשמ"ד), עמ' 513-524.
17. "זוה נהנה וזה לא חסר" - זכייה שלא היתה כרוכה בחסרון המזכה", הפרקליט לו (תשמ"ז), עמ' 203-218.
18. "גלגולה של שבועת בית דין באלה", שנתון המשפט העברי יא-יב (תשמ"ד-תשמ"ו), עמ' 393-406.
19. "Consideration in Jewish Law – A Reconsideration", *The Jewish Law Annual* 8 (1989), pp.115-125.
20. "על הערב ועל כמה מונחים אחרים של התחייבות", שנתון המשפט העברי יג (תשמ"ז), עמ' 185-213.
21. 69 ערכים במפתח המשפטי של ספרות השו"ת של חכמי ספרד וצפון אפריקה (תשמ"ז), ושל חכמי צרפת, אשכנז ואיטליה (תשנ"ח).
22. "המשפט העברי והמשפט הישראלי - זיקה ועצמאות" - משפטים יט (תש"ן), עמ' 859-870.
- (="Jewish law & Israeli Law - Interaction & Independence", *IS .L. R.*, 24 (1988) pp. 507-524. כן תורגם ליפנית בפרסום של אוניברסיטת Kobe ביפן).
23. "שליחות והרשאה", תרביץ נח (תשמ"ט), עמ' 1-9.
24. "גבייה מן הערב כשאי-אפשר לגבות מן החייב", שנתון המשפט העברי טז-יז (תש"ן-תשנ"א), עמ' 243-288. (תורגם לאנגלית: "Collecting from the Guarantor where Collecting from the Debtor is Impossible", *Jewish Law Association Studies* xix, Jewish Commercial Law, 2009, pp.161-205).
25. "אוצר המשפט לני רקובר", משפטים כא (תשנ"ב), עמ' 393-399 (ביקורת).
26. "טוב נודר ומשלם", בית מקרא לו (תשנ"ב), עמ' 146-149.
27. "מדוע אין המשפט העברי אוסף קיומה של הבטחה?", משפטים כה (תשנ"ה), עמ' 161-179.
28. "שטר וערבות - קניין והתחייבות", ספר הזיכרון לפרופ' ג' טדסקי, ירושלים תשנ"ה, עמ' 439-401.
29. "יש אם למסורת", תרביץ סב (תשנ"ג), עמ' 447-454.
30. "שיעבודא דאורייתא" - בין חיוב לבין בטוחה", ספר היובל לא"מ רבינוביץ, מוסד ביאליק תשנ"ו, עמ' 65-95 (= עיונים במשפט עברי ובהלכה, דברי הכנס למשפט עברי בלובלין, רמת-גן תשנ"ט, עמ' 205-235).
31. "Contract and Unilateral Act in Jewish Law", *European Legal Tradition*, Vol. II, Jerusalem 1996, pp. 217-226.
32. "Freedom of Contract as a Constitutional Right in Jewish Law", in; *Freedom of Contract and Constitutional Law*, Sacher Institute, Jerusalem 1998, pp. 277-283.
33. "תוכן וקליפה בהלכת שיתוף הנכסים (בעקבות פס"ד בבלי)", המשפט ג (תשנ"ה), עמ' 262-239.
34. "ערבות - הלכה למעשה", משפטים כו (תשנ"ו), עמ' 219-266.

35. "Jewish Law - The Age of the Talmud", in: *Jewish Law* (B.S. Jackson, ed.), Clarendon Press, Oxford 1996, pp. 169-195
36. "מחזי כממון", מחקרי תלמוד (תשס"ה) (ספר הזיכרון לפרופ' א"א אורבך), עמ' 438-460
37. "ערובה וערבות - ביחד ולחוד", משפטים כט (תשנ"ח), עמ' 239-258
38. "מבוא לתורת המשפט עפ"י השופט זילברג", בתוך: מ' זילברג - מבחר כתבים, הוצאת מאגנס תשנ"ח, עמ' ט-יט
39. "מקומו של המשפט העברי", בית המשפט, חמשים שנה למערכת המשפט בישראל, ירושלים תש"ס, עמ' 2-6.
40. "The Origins of Obligations According to Jewish Law", *Developments in Austrian and Israeli Law*, Vien-New-York, 1999, pp. 1-8
41. "Kad and Havit – More on the Role of the Stam", *JLA* 13 (2000), pp. 143-148
42. "ערבות שהיא ערבות לגוף", עלי משפט, כרך ביכורים (תש"ס), עמ' 355-368
43. "ערבות לגוף" – הלכה ואגדה", מחקרים בתלמוד ובמדרש, ספר הזיכרון לתרצה ליפשיץ ז"ל, ירושלים תשס"ה, עמ' 231-245.
44. *Employee and Contractor* (A. Edrei, H. Ben-Menahem, eds.), (in print)
45. "פשרה", משפטי ארץ א, עופרה תשס"ב, עמ' 137-151 (= עם הוספות, השלמות ותיקונים, המסורת הפוליטית היהודית לדורותיה ספר זיכרון לדניאל י' אלעזר [מ' הלינגר, עורך], רמת-גן תש"ע, עמ' 83-104).
46. "סיטומתא - בין קניין לבין התחייבות", ספר זיכרון לפרופ' זאב פלק ז"ל, ירושלים תשס"ה, עמ' 59-69.
47. "ושבת מה יהיה עליה?", מימד כו (2001), עמ' 5-9.
48. "אגדה ומקומה בתולדות תורה שבעל פה", שנתון המשפט העברי כב (תשס"ד), עמ' 233-328. (תורגם חלקית לאנגלית. [2006] *Dinei Israel* 24)
49. "כמה כללית היא כלליותו של החוק במשנת הרמב"ם?", על דין ויושר בתורת המשפט של הרמב"ם (ח' בן-מנחם ובי ליפשיץ, עורכים), ירושלים תשס"ד, עמ' 273-291.
50. "אפקעינהו רבנן לקידושין מינייהו?", מפירות הכרם, ספר היובל לשיבת כרם ביבנה, תשס"ד, עמ' 317-324.
51. "Halacha and Law", in: *The Oxford Handbook of Jewish Studies* (M. Goodman, ed.), Oxford University Press 2002, pp. 643-679 (B.S. Jackson, with B. Lifshitz, A. Gray, and D.B. Sinclair).
52. "על הראשונות אנו מצטערים", נטועים יא-יב (תשס"ד), עמ' 81-93
53. "על רצון ועל שוויון בגירושין", הצופה, י"ז באלול תשס"ד, עמ' 11
54. "הודאה בנפשות ובממונות", דיני ישראל כג (תשס"ה), עמ' 199-215
55. "מנהג' ומקומו בתולדות תורה שבעל-פה", שנתון המשפט העברי כד (תשס"ו-תשס"ז), עמ' 123-264
57. "סמכותו של השופט במשפט הישראלי", עלי משפט ו (2007), עמ' 75-103
58. דברי הקדמה, דין מוסר ויושר במשפט העברי, ירושלים תשס"ז, II-I.

59. "תורה שבכתב ותורה שבעל-פה", ספר זיכרון לא"מ יפה, ירושלים תשע"ב, עמ' .
60. "The Western Exile after the Destruction", in *Jewish Diasporic Communications: From Antiquity to Modernity*, (M. Blondheim et al., Eds.) (in print).
61. "שנת השבע – שנת החוקה, או: מה עניין שמיטה אצל מתן חוקה", מקור ראשון, 23.12.07.
62. "על מסורת, על סמכות ועל דרך הפסיקה", תחומין כח (תשס"ח), עמ' 82-91.
63. "גן התענועים של 'ענייני נישואין וגירושין'", משפחה במשפט ב (תשס"ט), עמ' 107-146.
64. "לברך את עמו ישראל באהבה", ספר זיכרון למוריה ליבזון, מחקרים במדעי היהדות (א' ממך ואח', עורכים), ירושלים תשע"א, עמ' 70-74.
65. "הלכה חרדית ו'הלכה ציונית', מה ביניהן?", הלכה ציונית, ידידיה שטרן ויאיר שלג, עורכים, ירושלים תשע"ח, עמ' 44-63.
66. "הבטחה – בין דין התלמוד לבין הדין הפרסי", *Jewish Law Annual*, 19 (2011), pp. . היובל לפרופ' ניל הכט, University of Boston (החלק העברי), עמ' 183-206.
67. ?.
68. "הפקעת קידושין למפרע", עמדו"ת 4 (תשע"א), עמ' 181-195.
69. "תשובה: בין תשובה גמורה לבין התחייבות לתשובה", ספר יובל לרב ד"ר יהודה פליקס, אלקנה תשע"ב, עמ' 1-30.
70. "צדק וזכות", ספר אביגדור לבונטין, מאמרים במשפט לכבודו של אביגדור לבונטין, ירושלים תשע"ג, עמ' 375-418.
71. "על ספרו של שמא פרידמן טרמינולוגיה בתלמוד", לשוננו סה (תשע"ה), עמ' 357-381.
72. "מכירת המקרקעין בשמיטה על ידי המדינה", ספר השמיטה (בדפוס), ירושלים תשע"ט, עמ' .
73. "סוגיות בטיב קידושין ונישואין", הלכה ומשפט - ספר הזיכרון לפרופ' מנחם אלון, ירושלים תשע"ח, עמ' 527-558.
74. "פרקים בסדר-הדין של המשפט העברי", לשוננו סז (תשע"ז), עמ' 268-298.
75. הפקעת קידושין, נייר עמדה, המכון לאסטרטגיה ציונית, ירושלים תשע"ח, עמ' 1-19.
76. "תיקנו משיכה בשומרים", ספר היובל לשופט אליקים רובינשטיין, ירושלים תשע"ט, עמ' (בדפוס).
77. "דיני חוזים במשפט העברי", ספר היובל לכבוד גבריאלה שלן, תשע"ט (בדפוס).
78. "חווה עושק", דיני ישראל (בדפוס).
79. זיכוי לעובר – בהכנה.
80. "דורשין בעריות" – הוגש לשיפוט.
81. סוגיות חסורי מחסרא – בהכנה.
82. "משמעות 'ערב' אוואל' במשפט העברי ובמשפט הכללי", שו"ת ועו"ד 22 (תשע"ט), עמ' 5-7.
83. "The Theology of Classical Jewish Law", *Oxford Handbook of Jewish Law* (בהכנה).

1. המפתח המשפטי לספרות השו"ת של חכמי ספרד וצפון אפריקה, הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס והמכון לחקר המשפט העברי, ירושלים תשמ"ו, שני כרכים - סגן עורך.
2. המפתח המשפטי לספרות השו"ת של חכמי צרפת, אשכנז ואיטליה, הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס והמכון לחקר המשפט העברי (ב' ליפשיץ, א' שוחטמן, עורכים), תשנ"ח.
The Jewish Law Annual, Vol. 13 (1999) .3
The Jewish Law Annual, Vol. 14 (2003) .4
The Jewish Law Annual, Vol. 15 (2004) .5
The Jewish Law Annual Vol.16 (2005) .6
The Jewish Law Annual Vol. 17 (2007) .7
The Jewish Law Annual Vol.18 (2009) .8
The Jewish Law Annual Vol. 19 (2011) .9
The Jewish Law Annual Vol. 20 (2013) .10
11. שנתון המשפט העברי, כב (תשס"א-תשס"ד).
12. שנתון המשפט העברי, כג (תשס"ה).
13. שנתון המשפט העברי, כד (תשס"ו-תשס"ז) (עורך משותף).
14. שנתון המשפט העברי, כה (תשס"ח) (עורך משותף).
15. מחקרים בתלמוד ובמדרש, ספר הזיכרון לתרצה ליפשיץ ז"ל (א' אדרעי, מ' בר-אשר, י' לוינסון, ב' ליפשיץ, עורכים), מוסד ביאליק, ירושלים תשס"ה.
16. דין ויושר בתורת המשפט של הרמב"ם (ח' בן-מנחם ו-ב' ליפשיץ, עורכים), המכון לחקר המשפט העברי, ירושלים תשס"ד.
17. דין מוסר ויושר במשפט העברי (ב' ליפשיץ, ג' ליבזון, מ' שילה, עורכים), המכון לחקר המשפט העברי, ירושלים תשס"ז.
18. ספר הזיכרון לפרופ' מנחם אלון ז"ל: הלכה ומשפט (א' אדרעי, ד' גליקסברג, א' הכהן, ב' ליפשיץ, ב' פורת, עורכים), ירושלים תשע"ח

5. הדרכה לתארים מתקדמים

תלמידי דוקטור שסיימו:

- 1) מיכאל ויגודה (2 עמיחי רדזינר (3 יצחק ברנד
- 4) יצחק כהן (5 שי ווזנר (6 ברוך כהנא (7 יעקב שפירא (8 אפי צמח

תלמידי דוקטור נוכחיים:

- 1) בן-ציון גרינברגר (2 משה דרורי

תלמידי תואר שני שסיימו:

- 1) מיכאל ויגודה (2 שי ווזנר (3 יחזקאל מרגלית (4 חנוך גולדברג
- 5) בנימין שורץ